

Mechanizmy czytania i pisania

Umiejętności czytania i pisania są bardzo ważne w życiu każdego człowieka. Służą one ludziom do wymiany informacji z otoczeniem, zdobywania wiedzy i umiejętności, rozwijania zainteresowań. Czytanie i pisanie są zaliczane do wyższych czynności psychicznych.

CZYTANIE to tworzenie dźwiękowej formy, czyli słowa, na podstawie jego obrazu graficznego, czyli wyrazu.

PISANIE to rozpoznawanie dźwięków wchodzących w skład wypowiedzianego słowa, przyporządkowanie im odpowiednich znaków graficznych, czyli liter oraz zapisanie ich w odpowiedniej kolejności, najlepiej płynnym ruchem ręki.

Wykształcenie umiejętności czytania i pisania jest wynikiem współpracy różnych okolic mózgu i wymaga współdziałania wszystkich procesów poznawczych, czyli analizatorów. Wyróżniamy trzy analizatory:

- **Wzrokowy** – przy pomocy którego osoba czytająca dokonuje podziału tekstu na mniejsze elementy (np. na sylaby, litery) i różnicuje znaki graficzne, czyli litery pod względem np. kształtu, kierunku, wielkości.
Osoba pisząca, aby napisać wyraz musi rozpoznać dźwięki wchodzące w jego skład i przyporządkować im odpowiednie znaki graficzne, czyli litery, we właściwej kolejności.
- **Słuchowy** - przy pomocy którego osoba czytająca zamienia rozpoznane litery na odpowiadające im głoski i składa w słowo.
Osoba pisząca zamienia usłyszane słowo na mniejsze elementy (np. na sylaby), przyporządkowuje im odpowiednie znaki graficzne, czyli litery i zapisuje.
- **Ruchowy** – przy pomocy którego osoba czytająca porusza gałkami ocznymi.
Osoba pisząca, płynnym ruchem zapisuje w sposób czytelny znaki graficzne, czyli litery, również przy współpracy ruchów gałek ocznych.

Aby proces nauki czytania i pisania mógł przebiegać właściwie, muszą prawidłowo działać, a także współdziałać wszystkie analizatory. Wystarczy, że któryś z nich działa nieprawidłowo, lub zaburzona jest współpraca między nimi, aby powstały trudności w czytaniu i pisaniu. Opis objawów trudności w czytaniu i pisaniu można znaleźć na odpowiednich podstronach.

Najskuteczniejszą i najprostszą metodą, która uczy, kształci i doskonali technikę czytania i pisania jest metoda sylabowa.